

Informare privind stadiul de realizare a amenajamentelor pastorale la nivelul UAT – urilor din județul Harghita

Din cele mai vechi timpuri iarba produsă pe pajiști a constituit furajul de bază pentru creșterea animalelor ierbivore domestice, ceea ce a permis dezvoltarea primelor civilizații umane.

Explozia demografică a determinat o expansiune a pajiștilor printr-o luptă continuă a omului cu vegetația forestieră, pentru a produce hrană animalelor, care îi asigură mijloace de trai precum alimente (lapte, carne) și materii prime (lână, piei). forțe motrice pentru transport și lucrările câmpului cât și alte necesități.

În zilele noastre, sistemele de creștere a animalelor bazate pe valorificarea pajiștilor, trebuie să facă față necesităților de hrană tot mai mari, având în vedere ca producția de furaje obținute pe aceste suprafețe să țină pasul cu cerințele tot mai mari de carne și lapte și cu schimbările climatice. În același timp, producerea furajelor pe pajiști trebuie să reducă competiția din cadrul terenului arabil pentru producerea hranei oamenilor, a animalelor și a biocombustibililor.

Pe lângă rolul principal de asigurare a necesarului de furaje pentru cel puțin 60% din efectivul de bovine și 80% din efectivul de ovine, pajiștile au o serie de funcții importante în dezvoltarea rurală și a mediului înconjurător.

Prin înierbare se consolidează biologic taluzurile drumurilor, halde miniere, industriale și menajere, pârtii de schi și alte terenuri lipsite de vegetație pentru a fi protejate de factorii distructivi, se stimulează pedogeneza și se înfrumusețează peisajul. Acestea funcții reflectă și definesc **multifuncționalitatea pajiștilor**.

Toate activitățile conexe care rezultă din folosirea și valorificarea pajiștilor precum prelucrarea produselor animaliere, colectarea florei medicinale, apicultura etc., constituie o altă **funcție economică** importantă a acestor suprafețe.

Pajiștile permanente constituie importante habitate pentru animalele sălbatice și de conservare a biodiversității speciilor de plante și animale.

În cadrul ecosistemelor agricole afectate de eroziune, contribuția pajiștilor este esențială în **protejarea solului**, combătând acele fenomene care conduc la declanșarea și accelerarea procesului de eroziune.

Prin diversitatea speciilor de plante și de animale, pajiștile permanente înobilează și înfrumusețază mediul înconjurător, oferind importante spații de recreere pentru civilizația umană.

O contribuție esențială își aduc plantele furajere din pajiști și pentru creșterea capacității de reținere a apei și a posibilității de a o ceda când plantele au nevoie de ea. Comparativ cu culturile anuale, pajiștile permanente au un efect protector pentru calitatea apei, regularizarea fluxului de apă și a poluanților.

Pajiștile permanente din țara noastră au o răspândire de aproximativ 4,9 milioane hectare, România ocupând, în Europa, locul al V-lea după Franța, Marea Britania, Spania și Germania. Pajiștile din țara noastră, care reprezintă 33% din suprafața agricolă, constituie o parte din avuția națională, de importanță majoră prin dimensiunea resurselor de furaje și calitatea acestora, precum și prin celelalte funcții cu efect benefic asupra protecției și frumuseții mediului înconjurător.

Repartizarea pajiștilor din țara noastră, în funcție de formele de relief, este reprezentată în figura 2. Se constată că 79% din suprafața de pajiști este situată în zona de deal și montană.

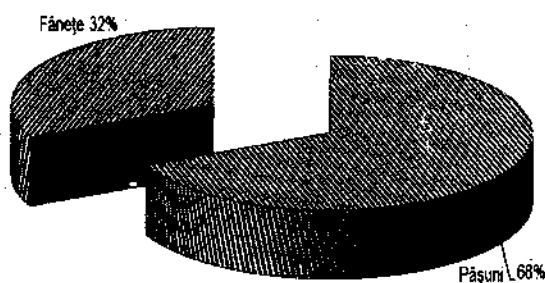

Fig. 1. Ponderea pășunilor și fânețelor din suprafața totală de pajiști, %

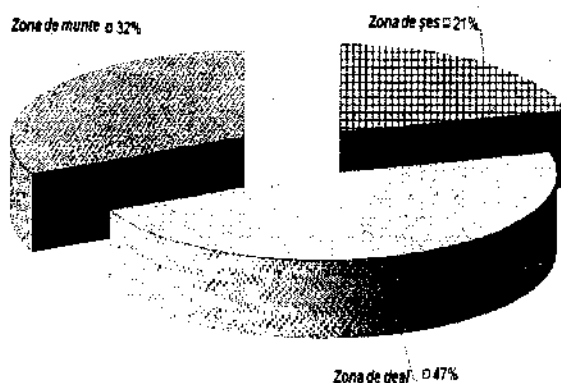

Fig.2. Repartizarea suprafeței de pajiști pe forme de relief, în %

Datorită faptului că pajiștile sunt amplasate în condiții staționale foarte variate, ocupând, de regulă, suprafețele improprii altor culturi, fie datorită proprietăților

fizico-chimice deficitare ale solului, fie datorită orografiei terenului sau a temperaturii insuficiente cu durată prea scurtă de vegetație de la altitudini mai înalte și alte cauze, productivitatea lor este strâns legată, atât de condițiile de mediu în care se găsesc, cât și de activitățile omului și animalelor sale.

Reducerea dramatică a efectivelor de animale, care la nivelul anului 2009 (*Anuarul statistic al României, 1990-2010*), au ajuns la bovine la cca 40 %, respectiv la ovine la cca. 60 % din efectivul anului 1990, a atras după sine diminuarea considerabilă a suprafeței de pajiști și culturi furajere necesare pentru asigurarea hranei acestora. Ca urmare, o parte din suprafețele ocupate cu aceste culturi au fost abandonate.

Astfel, întreținerea și exploatarea necorespunzătoare a făcut ca: 26 % din suprafața de pajiști permanente să fie invadată de vegetație ierboasă nevaloroasă precum țapoșica (*Nardus stricta*), bărboasa (*Botriochloa ischaemum*), feriga mare (*Pteridium aquilinum*), târsa (*Deschampsia caespitosa*), șteviile (*Rumex sp.*), știrigoaia (*Veratrum album*), urzica (*Urtica dioica*) etc., 9 % să fie acoperită cu vegetație lemnoasă de arbuști (păducel, măceș, alun, mur, etc.) și puietii de arbori, iar 11% să fie invadate de mușuroaie multianuale înțelenite.

Ținând cont de toate aceste împrejurări Guvernul României a încercat reglementarea acestei situații a emis Ordonanța de Urgență nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, care a fost aprobată și modificată cu Legea nr. 86/2014. Datorită complexității lucrurilor la fondul funciar Ordonanța de Urgență nr. 34/2013 a fost modificată ulterior de 8 ori până în momentul actual și mai există și acum probleme neelucidate. Prin HG nr. 1064/2013 au fost aprobate Normele metodologice pentru aplicarea prevederilor OUG nr. 34. Conform acestor normative Camerele Agricole, ulterior Direcțiile Agricole Județene au primit sarcina de a elabora amenajamentele pastorale împreună cu reprezentanții primăriilor. Aceste grupuri de lucru în județul Harghita au fost constituite în baza Ordinului Prefectului nr. 117/2018.

Județul Harghita este județul cu cea mai mare suprafață de pajiști. Conform raportului statistic din 2017 județul are 320243 ha de pajiști din care 154525 ha pășuni și 165718 ha fâneată. Starea pajiștilor nu diferă prea mult de starea pajiștilor din România, deci existența amenajamentelor pastorale pentru fiecare UAT sunt o necesitate la nivelul județului. „Amenajamentul pastoral” se elaborează astfel încât să țină cont de exigențele economice, sociale și culturale, precum și de particularitățile regionale și locale ale zonei.

În județ fiecare primărie a primit o adresă de la DAJ Harghita prin care este rugat să solicite elaborarea amenajamentului pastoral pe UAT și să numească persoana (persoanele) care vor face parte din grupul de lucru. În baza acestei solicitări instituția noastră (înțelegând și OSPA Harghita) a semnat un contract de colaborare în baza căruia va coordona și elabora amenajamentul pastoral pentru UAT – ul respectiv.

Această colaborare a început încă din anul trecut astfel în momentul de față din 65 UAT – uri (cei care au pajiști permanente) au amenajamente finalizate de către noi și recepționate, 36 de UAT- uri, însemnând o suprafață de 170.486 ha. Activitatea continuă și sunt în lucru 28 UAT - uri cu o suprafață de 139.592 ha, la care primăvara- vara s-a terminat faza de teren și vor fi finalizate în trimestrul IV.

Cu 1 UAT – Bilbor - încă nu am putut semna contractul de colaborare din cauză

că nu au terminat și nu au depus documentația privind constituirea și materializarea parcelarului și subparcelarului la OSPA, fără de care nu semnăm contractul de colaborare. Acest amenajament încă necontractat va fi finalizat în trimestrul IV după efectuarea fazei de teren în cursul verii.

Situația

privind elaborarea proiectelor de amenajamente pastorale

Septembrie 2018

Nr. crt.	Număr total localități (UAT)/ județ	Număr UAT înștiințate	Număr UAT care au solicitat proiecte	Suprafața aferentă proiectelor solicitate	Număr proiecte elaborate	Suprafața aferentă proiectelor elaborate	Număr proiecte în curs de elaborare	Suprafața aferentă proiectelor în curs de elaborare
	nr.	nr.	nr. proiecte	ha	nr. proiecte	ha	nr. proiecte	ha
1.	67	67	64	310.078	36	170.486	28	139.592

Cu stimă,

Eugen TÖRÖK
Director executiv

